

Olv.: Mal 1,14b-2,2b.8-10 – 1Tessz 2,7b-9.13. – Mt 23,1-12

Jaj nektek farizeusok

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL

Szentmise bevezetése

Isten hozta a Testvéreket! Úgy tűnhet, hogy mi vasárnapról-vasárnapra azért jövünk ide, mert koldulunk. Kolduljuk az Isten jóindulatát, az Isten szeretetét, irgalmát és a segítségét is várjuk. Így is lehet ezt értelmezni. Valójában ennél sokkal mélyebb az, amiről szó van. Válaszolni szeretnénk az Istennek, akinek az életünket köszönjük. Szükségünk van arra, hogy a hála, a köszönet, az ősök tisztelete magától értetődően éljen a szívünkben. Isten tisztelete és az ősök tisztelete összekapcsolódhatnak. Ma ezen a szentmisén, 1956 után, amit egy héttel ezelőtt ünnepeltünk, kérjük az Isten segítségét, hogy az ősök tisztelete új gondolatokat, új erőket és új lehetőségeket támasszon a lelkünkben.

Szentbeszéd

Kedves Testvérek!

Minden kornak vannak egészen sajátos értékei. Minden kornak megvan a maga sajátos magatartása. Minden kor bizonyos értékeket hangsúlyoz, másokat talán felejt. Az a világ, amelyben mi élünk, - ez a demokráciák kora, - amelyben sajátos gondolkodásnak vagyunk a tanúi, mondhatom szereplői. Ez meghatározza egész gondolkodásunkat, magatartásunkat. Azért legyünk mindig óvatosak, ebben az értelemben talán azt is mondhatom, kritikusak, mert nekünk, embereknek mindent az örök értékek mérlegére kell tennünk.

A tisztelet

Ez a világ, amelyben élünk, mintha nem tudna mit kezdeni ezzel a fogalommal: *tisztelet*. Nem egyszerű a kérdés. Ez az úgymond demokrácia sajátos gondolkodásával mindig a hitelességet emlegeti. Úgy gondolja, hogy tisztelet csak a hiteles embereket illeti meg. A tisztelet nem jár magától értetődően a tisztséggel, a hivatalnak. Nagyon messze elmehet az ember, ha teret ad ezeknek a gondolatoknak, mert mindenben van valami igazság is. Még arra is készek vagyunk, hogy ebben a világban Jézus Krisztust is a magunk oldalára állítsuk, mint aki a nagy tekintélydöntő, aki a szeretet forradalmára. Mégis azt mondom, hogy legyünk óvatosak, mert nyilvánvaló a tiszteletet ki kell érdemelni, de azért valamicske igazság van abban, hogy magát a hivatalt is valamilyenfajta tisztelet megilleti. Legyen bárkiről szó, ha valamilyen pozícióban van, akkor a pozíciónak megfelelő valamilyenféle tiszteletet meg kell mentenünk a számára. Az igaz, hogy a tisztelet elsősorban a személyt illeti, a hiteles embert illeti.

Jézus gondolkodása újszövetségi

Amikor ezt az evangéliumi történetet hallgatjuk mi, a mai kor emberei, - a mai körünkkel, a mai történések ismeretében, a szabadságnak egy túlzott hangsúlyozásával, - akkor ne felejtsük el, hogy Jézus gondolkodása szembe került a farizeusok meg írástudók gondolkodásával. Az írástudók meg a farizeusok egy más szellemiséget képviseltek, mint amit Jézus hozott a világnak. Ez nem azt jelenti, hogy nekik nincsenek értékeik, hiszen mind az írástudók, mind a farizeusok értékeket hordoztak. Ugyanakkor Jézus valóban bizonyos értelemben forradalmat hozott ebbe a világba. Az írástudók meg farizeusok gondolkodása ószövetségi gondolkodás volt, Az ő elgondolásuk szerint a zsidóság, mint Isten választott népe kiemelkedő és egyetlen.

Jézus gondolkodása újszövetségi.

Jézus azt mondja, hogy nincs különbség ember és ember között.

Minden ember egyforma, minden ember az Atya gyermeke.

Minden válaszfalat, ami embereket elválaszt egymástól

- mindegy, hogy miért - le kell bontani.

Nyilvánvaló, hogy ezzel a jézusi gondolkodással az írástudók meg a farizeusok nem tudtak mit kezdeni és Jézus azért ilyen kemény talán mondhatom így az ő bírálatukban. Jézus ugyanakkor talán még arra is gondolt, hogy ez a fajta gondolkodás mindig megmaradhat az emberekben és ennek nincs helye. Hiszen ez a gondolkodás valamiképpen az emberi hiúságra épít, az emberi kapzsiságra épít, az ember haszonlesésére épít. Nincs jelen ez? Nincs jelen ez a mostani világunkban? Jézus azért ilyen kemény velük, mert az, hogy valaki ismeri az igazságot, az még nem jelenti az üdvösséget. Az, hogy valaki ismeri a szabályokat, az előírásokat, ez még önmagában nem jelent életszentséget.

Nagyon óvatosságnak kell lennünk, mert az értékek könnyen megbillennek.

Nagy kísértés, hogy a látszatokat hangsúlyozzuk a valósággal szemben.

Nagy kísértés, hogy a szabályok elleplezik a szabadságot.

Csak ebből a szemszögből lehet megérteni ezt a mai evangéliumi szakaszt.

Jézus azt akarja, hogy mi emberek valóban Isten fiaiként éljünk.

Egymásnak testvérei legyünk, egymást tiszteljük és szeressük.

Testvérek, hogy ezt az evangéliumi szakaszt megértsük – egy prédikátornak az a feladata, hogy ebben segítsen az embereknek, - ahhoz azt kell látni, hogy

Jézus egy olyan szellemiséget, egy olyan gondolkodást jelenít meg ebben a világban, amelyben Jézus a Mester, amelyben Isten az Atya.

Minden szolgálat pásztori szolgálat

Hogy kezdtük? „Az írástudók és a farizeusok Mózes tanítószékében ülnek.” A nagy jeruzsálemi templomban négy zsinagóga volt és mindegyikben volt egy szék. Ezt nevezték Mózes székének. Amikor a Szentírás-magyarázó kifejtette az Írás akkori kornak megfelelő értelmét, akkor beült Mózes székébe. Ezzel azt fejezték ki, hogy az Írás értelme ma is ugyanaz, mint Mózes idejében volt, az nem változik. Csak a körülmények változnak, az igazság sohasem, az Isten szava sohasem. Ez hatalmas tekintélyt biztosított annak számára, aki beült abba a székbe. Ő volt a tanító. Akkor Jézus azt mondja: Igen is a tanításra figyeljetelek oda, de más a szó és más a gyakorlat. Tetteikben ne kövessétek. Ez nem azt jelentette, hogy minden tette igaz ez. Itt hangsúlyozom azt a nagyon lényeges szempontot, ami a szívét, lelkét jelenti ennek az üzenetnek.

Minden tekintély, minden szolgálat pásztori szolgálat! Ez a döntő!

Nem elegendő elfoglalni egy széket, nem elegendő elfoglalni egy hivatalt,
nem elegendő egy munkakörbe belépni,
hanem tudatosítani kell mindenkinek magában,
hogy minden szolgálat pásztori szolgálat.

Jézus kritikus megnyilatkozásai erre utalnak, a rossz pásztorokról beszél. Nem elegendő az ismeret, nem elegendő a tanítás, hozzátartozik a pásztori szolgálat, ami felelősség. Mi, modern embereknek többet gondolkodjunk azon, hogy a szolgálat pásztori.

***Jézus azt mondja magáról: „Én vagyok a jó Pásztor!”
Senki másról nem mondja.***

A többiek pásztori szolgálatáról beszél, és azt mondja, rossz pásztorok vagytok, mert a pásztori szolgálat azt jelenti, hogy az életetekért vagytok felelős, értetek vagytok felelős. Azért rossz pásztorok, mert magukra gondoltak.

Ismerem enyéimet

Miért rossz pásztorok? Azért, mert félrevezetik, rossz útra vezetik az embereket. Én vagyok a jó Pásztor. Ismerem enyéimet és enyéim ismernek Engem. Én vagyok az Út, mondja Jézus. Kövessetek Engem. A pásztori szolgálat azt jelenti, hogy ismerem enyéimet. Tehát nem íróasztal. A pásztori szolgálat nem hivatal. Ismerem enyéimet, ismerem őket a konkrét helyzetükben. Ismerem őket azokban a viszonyokban, amelyek között élnek. Azok a csodás elbeszélések, amelyek ilyenfajta szolgálatteljárókról beszélnek, azok mind ezt fejezik ki. Akik inkognitóban megjelennek, például Máttyás király az övéi között, mert ismerni akarja őket. Ismerem enyéimet. Ismerik a hangomat, mondja Jézus és követnek, mert csak azt követik, akinek ismerik a hangját. Csak azt követik, akivel az élethelyzetükben találkoznak.

Még azt is mondja Jézus: „Ismerem enyéimet és enyéim ismernek Engem.” A Bibliában a megismerni a legbensőségesebb viszonyt jelenti. Sejtsek a testvérek jobban, hogy mire gondolok, amikor a Szentírás Ádám és Éva egymásra találását kifejezi, akkor azt mondja: „Megismerték egymást.” Egy bensőséges kapcsolat jött létre közöttük. A pásztori szolgálat ezt a kapcsolatot jelenti.

A pásztori szolgálat egy bensőséges kapcsolat.

Sajnos az írástudók, meg a farizeusok ezt elvétették. Példát is adtak, jó tanítók is voltak, csak éppen a pásztori szolgálat veszett el, mert kivonták magukat az emberek mindennapi életéből. A felsőbb párezer ember.

A zsidók különböző vallásos gyakorlatai

Az ember vágyakozik a tiszteletre, az elismerésre. Ezért mondja Jézus: Szélesre szabjátok imaszíjaitokat. A hívő zsidók bördobozkába szentírási, bibliai idézeteket tesznek és ezt a homlokukra kötik, hogy mindig gondoljanak arra, amit az Isten mond nekik. Az imaszíjat rátekerik a bal kezükre. Jeruzsálemben lehet látni az imafalnál ezt. Ez azt jelenti, hogy mindig meg is tegyék azt, amit az Isten mond nekik, mert nem elegendő tudni, meg is kell cselekedni. Meghosszabbítjátok a bojtjaitokat. Négy bojtja volt egy imádkozó zsidónak, amit a derekára kötött, mint kötelet. Ez a törvény. Megkötözöm magam a törvénnyel. A törvény kötelékeit vállalom. Tudjuk, hogy milyen nehéz a törvény, milyen nehezek a parancsolatok. Könnyebb a bojtokat meghosszabbítani, szebbé tenni, hogy az emberek azt gondolják, íme itt van valaki, akinek a törvények megtartása a legfontosabb. Szintén hívő zsidóknál láthatjuk, akik épp olyan civil ruhában járnak, mint mi, de a derekukról bizonyos fehér bojtok lógnak le. Erre emlékezteti őket: Megkötözöm magam az Isten törvényeivel. Azt mondja nekik Jézus, hogy nem elegendő.

Folytatja Jézus a címek, meg a rangok felsorolásával. Mesternek szólíttatjátok magatokat, atyának szólíttatjátok magatokat.

Egy a ti mesteretek, mondja Pál apostol: A Krisztus!

A mester, a magiszter, aki jobban tudja az igazságot, mint a hallgatók, ezért szól. Ha nem így lenne, akkor nem lenne iskola. Idős emberek esetében hányszor tapasztaljuk, bölcs igazságokat hallunk tanulatlan emberektől. Más a tanult igazság, más az életbölcesség. Magiszter, aki jobban tudja a hallgatójánál, hogy mi az igazság. Ti úgy tűntök az embereknek, mint akik jobban tudják az igazságot, mint ők. Valójában egy valaki tudja ezt jól: Krisztus. Atyának is szólíttatjátok magatokat, mert az atya fogalom a zsidók esetében azt jelentette, az atya az élet szerzője, az atya az élet oltalmazója, az atya az élet megtartója.

Egy a ti atyátok, az Isten.

Testvérek!

Rendkívül fontos, hogy megértsük, Jézus mit akar nekünk ma mondani.
Tisztelet - hadilábon állunk vele. Tekintély - nem tudunk mit kezdeni vele.
Ne felejtjük el, a szolgálat mindig pásztori.
Jézus, amikor az ő elvárásait vizsgálja, amikor arról szól,
hogy mennyire vágyakoznak arra, hogy őket elismerjék, tiszteljék, megbecsüljék,
akkor a pásztori szolgálatot kéri tőlük számon,
ami egyszerűen azt jelenti: ismerem az embert.
Ismerem az ember gondját, baját.
Ha nekem lehetőségem van, mert olyan helyen vagyok,
akkor a pásztori szolgálat szellemében cselekszem,
a pásztori szolgálat szellemében tartozunk össze.
Ez az élet szolgálata.
Ez a krisztusi szándék.
Ez a megváltott világ érzése.
Ez a megváltott világ alapgondolata.

Isten legyen velünk, hogy ezt a mindennapjainkban érvényre juttassuk.

+ A M E N +

Imaszándék a Mi Atyánkhoz

Kedves Testvérek!

Ne bonyolódjunk bele ebbe a farizeusi kérdésbe. Farizeusok mindig voltak, vannak és lesznek. Jézus ezt a fajta magatartást és gondolkodást szerette volna kitépni a szívünkből. Sokkal inkább a jézusi magatartásra gondoljunk és akkor ez nem is lesz kérdés, aki azt mondja, hogy minden ember egyforma és nem lehet embereket bármire is hivatkozva egymástól elválasztani. Ha ezt magunkévá tesszük, akkor a farizeusi magatartás távol áll tőlünk.

Mi Atyánk...